

Концептуальна основа фінансової звітності

Ця *Концептуальна основа* видана РМСБО у вересні 2010 р. Вона замінила *Концептуальну основу складання та подання фінансової звітності*.

ЗМІСТ

з пункту

ПЕРЕДМОВА

КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ВСТУП

Мета та статус

Сфера застосування

РОЗДІЛИ

1 Мета фінансової звітності загального призначення	М1
2 Суб'єкт господарювання, що звітує (буде додано)	
3 Якісні характеристики корисної фінансової інформації	ЯХ1
4 Концептуальна основа (1989 р.): текст, що залишився	4.1

ЩОДО СУПРОВІДНИХ ДОКУМЕНТІВ, ПЕРЕЛІЧЕНИХ ДАЛІ, ДИВ. ЧАСТИНУ Б ЦЬОГО ВИДАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕННЯ РАДОЮ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ОСНОВИ 2010 р.

ОСНОВА ДЛЯ ВИСНОВКІВ ДЛЯ РОЗДІЛІВ 1 ТА 3

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ

--

Передмова

На сьогодні Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку перебуває у процесі оновлення своєї концептуальної основи. Цей проект поновлення концептуальної основи впроваджується поетапно.

Щойно розділ завершено, відповідні пункти у *Концептуальній основі складання та подання фінансової звітності*, опублікованої у 1989 р., було замінено. Коли проект поновлення концептуальної основи завершиться, Рада матиме повний, усебічний і єдиний документ, який зветься *Концептуальна основа фінансової звітності*.

Ця версія *Концептуальної основи* включає перші два розділи, які Рада опублікувала як результат першого етапу проекту концептуальної основи – Розділ 1 *Мета фінансової звітності загального призначення* та Розділ 3 *Якісні характеристики корисної фінансової інформації*. У Розділі 2 йтиметься про концепцію суб'єкта господарювання, що звітує. У березні 2010 р. Рада опублікувала проект документа для обговорення на цю тему, кінцевий термін подання зауважень до якого – 16 липня 2010 р. Розділ 4 містить текст *Концептуальної основи* (1989 р.), що залишився. Таблиця відповідності, розміщена наприкінці цієї публікації, показує відповідність змісту *Концептуальної основи* (1989 р.) та *Концептуальної основи* (2010р.).

Вступ перенесено з *Концептуальної основи* (1989 р.). Його буде поновлено, коли РМСБО розгляне мету *Концептуальної основи*. До того часу мета та статус *Концептуальної основи* лишаються такими, як раніше.

Вступ

Фінансова звітність складається багатьма суб'єктами господарювання і надаються зовнішнім користувачам у різних країнах світу. І хоча такі фінансові звіти можуть виглядати подібними, вони відрізняються один від одного через соціальні, економічні та законодавчі обставини, притаманні кожній окремій країні. Крім того, при встановленні національних вимог беруться до уваги потреби різних користувачів фінансової звітності.

Це розмаїття обставин призвело до використання різних визначень елементів фінансових звітів, наприклад, таких, як активи, зобов'язання, власний капітал, дохід та витрати. Воно спричинило також використання різних критеріїв визнання статей фінансової звітності та вибір різних основ оцінки. Це вплинуло й на обсяг фінансових звітів та розкриття в них інформації.

Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО) прагне зменшити ці відмінності шляхом гармонізації регулюючих положень, стандартів бухгалтерського обліку та процедур, пов'язаних зі складанням і поданням фінансової звітності. Вона вважає, що подальшої гармонізації найкраще можна досягти шляхом зосередження уваги на фінансових звітах, які складаються з метою надання інформації, корисної для прийняття економічних рішень.

Рада вважає, що фінансові звіти, складені з такою метою, відповідають загальним потребам більшості користувачів. А пояснюється це тим, що майже всі користувачі приймають економічні рішення, наприклад, з метою:

- а) визначити, коли купувати, утримувати або ж продавати інвестиції у власний капітал;
- б) оцінити управління або підзвітність управлінського персоналу;
- в) оцінити спроможність суб'єкта господарювання сплачувати заробітну плату та надавати інші виплати своїм працівникам;
- г) оцінити забезпеченість сум, позичених суб'єктові господарювання;
- г) визначити податкову політику;
- д) визначити суми прибутку та суму дивідендів, що підлягають розподілу;
- е) підготувати та використовувати статистику національного доходу;
- е) регулювати діяльність суб'єктів господарювання.

Однак Рада визнає, що уряди можуть, зокрема, визначати відмінні або додаткові вимоги з огляду на свої власні цілі. Але такі вимоги не повинні впливати на фінансові звіти, які публікуються для інших користувачів, якщо вони не відповідають їхнім потребам.

Фінансові звіти у своїй більшості складаються відповідно до моделі бухгалтерського обліку, яка базується на очікуваному відшкодуванні історичної собівартості та на концепції збереження номінального фінансового капіталу. Інші моделі й концепції можуть виявитися більш відповідними меті надання інформації, корисної для прийняття економічних рішень, проте консенсусу щодо змін нині не досягнуто. Ця Концептуальна основа розроблена з метою використання в умовах існування різних моделей бухгалтерського обліку та концепцій капіталу і його збереження.

Мета і статус

Ця Концептуальна основа визначає концепції, на яких ґрунтується складання та подання фінансової звітності для зовнішніх користувачів. Метою Концептуальної основи є:

- а) допомагати Раді в розробці майбутніх МСФЗ та в перегляді існуючих МСФЗ;
- б) допомагати Раді в подальшій гармонізації регулюючих положень, стандартів бухгалтерського обліку та процедур, пов'язаних з поданням фінансових звітів шляхом надання основи для зменшення кількості альтернативних облікових підходів, дозволених МСФЗ;
- в) допомагати національним органам з розробки стандартів у розробці національних стандартів;
- г) допомагати особам, які складають фінансову звітність, застосовувати МСФЗ і розглядати питання, які ще мають стати предметом МСФЗ;
- ґ) допомагати аудиторам при підготовці висновку щодо відповідності фінансової звітності МСФЗ;
- д) допомагати користувачам фінансових звітів у питаннях тлумачення інформації, яка міститься у фінансових звітах, складених згідно з МСФЗ; та
- е) надавати інформацію тим, хто виявляє зацікавленість у діяльності РМСБО, про її підходи у формулюванні МСФЗ.

Ця *Концептуальна основа* не є МСФЗ і, відповідно, не визначає стандарти для певної оцінки або розкриття інформації. Ніщо в цій *Концептуальній основі* не спростовує жодного конкретного МСФЗ.

Рада визнає, що в окремих випадках можливі суперечності між *Концептуальною основою* та окремим МСФЗ. В разі наявності такої суперечності вимоги МСФЗ мають перевагу над вимогами *Концептуальної основи*. Але, оскільки Рада керуватиметься *Концептуальною основою* при розробці майбутніх і при перегляді існуючих стандартів, кількість випадків виникнення суперечності між *Концептуальною основою* та МСФЗ з часом зменшуватиметься.

Час від часу ця *Концептуальна основа* переглядатиметься на основі досвіду Ради в роботі з нею.

Сфера застосування

Концептуальна основа охоплює:

- а) мету фінансової звітності;
- б) якісні характеристики корисної фінансової інформації;
- в) визначення, визнання та оцінку елементів, з яких складаються фінансові звіти; та
- г) концепції капіталу та збереження капіталу.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1: МЕТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗАГАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

з пункту

ВСТУП	M1
МЕТА, КОРИСНІСТЬ ТА ОБМЕЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗАГАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	M2
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЕКОНОМІЧНІ РЕСУРСИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЩО ЗВІТУЄ, ВИМОГИ ДО НЬОГО ТА ЗМІНИ У РЕСУРСАХ ТА ВИМОГАХ	M12
Економічні ресурси та вимоги	M13
Зміни в економічних ресурсах та вимогах	M15
Фінансові результати, відображені в бухгалтерському обліку за принципом нарахування	M17
Фінансові результати, відображені минулими грошовими потоками	M20
Зміни в економічних ресурсах та вимогах, що виникли не внаслідок фінансових результатів	M21

Розділ 1: Мета фінансової звітності загального призначення

Вступ

M1 Мета фінансової звітності загального призначення закладає фундамент *Концептуальної основи*. Інші аспекти *Концептуальної основи* – концепція суб'єкта господарювання, що звітує, якісні характеристики корисної фінансової інформації та її обмеження, елементи фінансової звітності, визнання, оцінка, подання та розкриття інформації – логічно впливають з мети.

Мета, корисність та обмеження фінансової звітності загального призначення

- M2 Мета фінансової звітності загального призначення* – надавати фінансову інформацію про суб'єкта господарювання, що звітує, яка є корисною для нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів у прийнятті рішень про надання ресурсів цьому суб'єктові господарювання. Такі рішення охоплюють придбання, продаж або утримування інструментів власного капіталу та боргових інструментів, а також надання або погашення позик та інших форм кредитів.
- M3 Рішення нинішніх та потенційних інвесторів про придбання, продаж або утримування інструментів власного капіталу та боргових інструментів залежить від прибутку, який вони очікують отримати від інвестиції у ці інструменти, наприклад, дивіденди, сплата основної суми та процентів або зростання ринкової ціни. Так само і рішення нинішніх та потенційних позикодавців та інших кредиторів про надання або погашення позик та інших форм кредиту залежать від сплати основної суми та процентів або іншого прибутку, який вони сподіваються отримати. Очікування інвесторів, позикодавців та інших кредиторів стосовно прибутку залежить від їхньої оцінки суми, часу та невизначеності (перспектив) майбутніх чистих надходжень грошових коштів. Тому інвесторам, позикодавцям та іншим кредиторам необхідна інформація, яка б допомогла їм оцінити перспективи майбутніх чистих надходжень грошових коштів від суб'єкта господарювання.
- M4 Щоб оцінити перспективи майбутніх чистих надходжень грошових коштів суб'єкта господарювання, нинішнім та потенційним інвесторам, позикодавцям та іншим кредиторам необхідна інформація про ресурси суб'єкта господарювання, вимоги до суб'єкта господарювання, та про те, наскільки ефективним і результативним є управлінський персонал та керівна рада† виконали свої обов'язки для використання ресурсів суб'єкта господарювання. Прикладами таких обов'язків є захист ресурсів суб'єкта господарювання від несприятливих впливів економічних чинників, таких як зміни цін та технологічні зміни, а також забезпечення дотримання суб'єктом господарювання відповідних законів, регулювання та договірних положень. Інформація про виконання управлінським персоналом своїх обов'язків є також корисною для рішень, що їх приймають нинішні інвестори, позикодавці та інші кредитори, які мають право голосу або іншим чином впливають на дії управлінського персоналу.
- M5 Багато нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів не можуть вимагати від суб'єктів господарювання, що звітують, надати інформацію безпосередньо їм і повинні покладатися на фінансові звіти загального призначення стосовно великої частини необхідної їм інформації. Тому вони є першорядними користувачами, на яких спрямовані фінансові звіти загального призначення.
- M6 Проте фінансові звіти загального призначення не надають і не можуть надати всю інформацію, необхідну нинішнім та потенційним інвесторам, позикодавцям та іншим кредиторам. Цим користувачам необхідно брати до уваги доречну інформацію з інших джерел, наприклад, загальні економічні умови та очікування, потенційні події та політичний клімат, а також перспективи галузі та компанії.

* У тексті цієї *Концептуальної основи* термін *фінансові звіти* та *фінансова звітність* означають *фінансові звіти загального призначення* та *фінансову звітність загального призначення*, якщо конкретно не вказано інше.

† У тексті цієї *Концептуальної основи* термін *управлінський персонал* означає *фінансовий управлінський персонал та керівну раду суб'єкта господарювання*, якщо конкретно не вказано інше.

- M7 Фінансові звіти загального призначення не призначені для того, щоб показати вартість суб'єкта господарювання, що звітує; але вони надають інформацію з метою допомогти нинішнім та потенційним інвесторам, позикодавцям та іншим кредиторам оцінити вартість суб'єкта господарювання, що звітує.
- M8 Окремі першорядні користувачі мають різні і, можливо, суперечливі потреби в інформації та прагнення. Рада, розробляючи стандарти фінансової звітності, намагатиметься надати сукупність інформації, яка задовольнятиме потреби максимальної кількості першорядних користувачів. Проте зосередження уваги на спільних потребах в інформації не завадить суб'єктові господарювання, що звітує, включити додаткову інформацію, яка є найбільш корисною для певної підмножини першорядних користувачів.
- M9 Управлінський персонал суб'єкта господарювання, що звітує, також зацікавлений у фінансовій інформації про цього суб'єкта господарювання. Однак управлінському персоналу не потрібно покладатися на фінансові звіти загального призначення, оскільки він може отримати необхідну йому фінансову інформацію з внутрішніх джерел.
- M10 Для інших сторін, таких як регулятори або інші члени суспільства, окрім інвесторів, позикодавців та інших кредиторів, фінансові звіти загального призначення можуть також бути корисними. Проте ці звіти не спрямовані безпосередньо на ці інші групи.
- M11 Великою мірою фінансова звітність базується на оцінках, судженнях та моделях, а не на точних описах. *Концептуальна основа* встановлює концепції, на яких ґрунтуються такі оцінки, судження та моделі. Концепції – це мета, до якої прагнуть Рада й укладачі фінансових звітів. Як і для більшості цілей, бачення *Концептуальною основою* ідеальної фінансової звітності навряд чи можна досягти у повному обсязі, принаймні не у короткий термін, оскільки для того, щоб зрозуміти, прийняти та втілити нові способи аналізу операцій та інших подій потрібен час. Проте встановлення цілі, до якої слід прагнути, є надзвичайно важливим для того, щоб фінансова звітність розвивалась і її корисність зростала.

Інформація про економічні ресурси суб'єкта господарювання, що звітує, вимоги до нього та зміни у ресурсах та вимогах

- M12 Фінансова звітність загального призначення надає інформацію про фінансовий стан суб'єкта господарювання, що звітує, а саме інформацію про економічні ресурси суб'єкта господарювання та вимоги до суб'єкта господарювання, що звітує. Фінансова звітність також надає інформацію про наслідки операцій та інших подій, що змінюють економічні ресурси суб'єкта господарювання, що звітує, та вимоги до нього. Інформація обох типів надає корисний матеріал для рішень про надання ресурсів суб'єкту господарювання.

Економічні ресурси та вимоги

- M13 Інформація про природу та обсяги економічних ресурсів суб'єкта господарювання, що звітує, та вимоги до нього можуть допомогти користувачам виявити сильні та слабкі фінансові сторони суб'єкта господарювання, що звітує. Така інформація може допомогти користувачам оцінити ліквідність і платоспроможність суб'єкта господарювання, що звітує, його потреби у додатковому фінансуванні та те, наскільки успішним він є в отриманні такого фінансування. Інформація про пріоритети та платіжні потреби щодо існуючих вимог допомагає користувачам передбачити, як розподілятимуться майбутні грошові потоки серед тих, хто має вимоги до суб'єкта господарювання, що звітує.
- M14 Різні типи економічних ресурсів по-різному впливають на оцінку користувачем перспектив майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання, що звітує. Деякі майбутні грошові потоки виникають безпосередньо з існуючих економічних ресурсів, таких як дебіторська заборгованість. Інші грошові потоки виникають внаслідок використання кількох ресурсів у їх поєднанні для виробництва та збуту товарів або послуг клієнтам. Хоча такі грошові потоки не можна ідентифікувати з окремими економічними ресурсами (або вимогами), користувачам фінансової звітності необхідно знати природу й обсяги ресурсів, наявних для використання у діяльності суб'єкта господарювання, що звітує.

Зміни в економічних ресурсах та вимогах

- M15 Зміни в економічних ресурсах суб'єкта господарювання, що звітує, та вимогах до нього виникають внаслідок фінансових результатів такого суб'єкта господарювання (див. пункти M17–M20) та внаслідок інших подій або операцій, таких як випуск боргових інструментів або інструментів власного капіталу (див. пункт M21). Щоб належно оцінити перспективи майбутніх грошових потоків від суб'єкта господарювання, що звітує, користувачі повинні бути здатні розрізняти обидві ці зміни.
- M16 Інформація про фінансові результати суб'єкта господарювання, що звітує, допомагає користувачам зрозуміти прибуток який суб'єкт господарювання отримав від своїх економічних ресурсів. Інформація про прибуток, отриманий суб'єктом господарювання, дає уявлення про те, наскільки добре управлінський персонал виконав свої обов'язки для ефективного та результативного використання ресурсів суб'єкта господарювання, що звітує. Інформація про змінюваність та компоненти такого прибутку є також важливою, особливо при оцінюванні невизначеності майбутніх грошових потоків. Інформація про минулі фінансові результати суб'єкта господарювання, що звітує, та про те, як управлінський персонал виконав свої обов'язки, як правило, корисна для прогнозування майбутнього прибутку суб'єкта господарювання від його економічних ресурсів.

Фінансові результати, відображені в бухгалтерському обліку за принципом нарахування

- M17 Бухгалтерський облік за принципом нарахування описує наслідки операцій та інших подій та обставин на економічні ресурси суб'єкта господарювання, що звітує, та вимоги до цього у періодах, у яких такі наслідки сталися, навіть якщо отримання грошових коштів та їх сплата відбуваються в іншому періоді. Це важливо тому, що інформація про економічні ресурси суб'єкта господарювання, що звітує, та вимоги до нього, а також про зміни в його економічних ресурсах і вимогах протягом певного періоду забезпечує кращу основу для оцінювання минулих та майбутніх фінансових результатів суб'єкта господарювання, ніж інформація виключно про отримання грошових коштів та їх сплату протягом такого періоду.
- M18 Інформація про фінансові результати суб'єкта господарювання, що звітує, протягом певного періоду, відображена змінами у його економічних ресурсах та вимогах, крім отримання додаткових ресурсів безпосередньо від інвесторів та кредиторів (див. пункт M21), є корисною при оцінюванні минулої та майбутньої спроможності суб'єкта господарювання генерувати чисті надходження грошових коштів. Така інформація вказує на те, якою мірою суб'єкт господарювання, що звітує, збільшив свої наявні економічні ресурси, а, отже, і його спроможність генерувати чисті надходження грошових коштів завдяки своїй діяльності, а не шляхом отримання додаткових ресурсів безпосередньо від інвесторів та кредиторів.
- M19 Інформація про фінансові результати суб'єкта господарювання, що звітує, протягом певного періоду може також вказувати на те, якою мірою події, такі як зміни ринкових цін або ставок відсотка, збільшили або зменшили економічні ресурси суб'єкта господарювання та вимоги, і тим самим вплинули на здатність суб'єкта господарювання генерувати чисті надходження грошових коштів.

Фінансові результати, відображені минулими грошовими потоками

- M20 Інформація про грошові потоки суб'єкта господарювання, що звітує, протягом певного періоду також допомагає користувачам оцінити здатність суб'єкта господарювання генерувати майбутні чисті надходження грошових коштів. Вона вказує на те, як суб'єкт господарювання, що звітує, отримує та витрачає грошові кошти, в тому числі інформацію про його позики та погашення боргу, дивіденди у грошовій формі або інший розподіл грошових коштів інвесторам, та інші чинники, що можуть впливати на ліквідність або платоспроможність суб'єкта господарювання. Інформація про грошові потоки допомагає користувачам зрозуміти діяльність суб'єкта господарювання, що звітує, оцінити його фінансову та інвестиційну діяльність, оцінити його ліквідність або платоспроможність та пояснити іншу інформацію про фінансові результати.

Зміни в економічних ресурсах та вимогах, що виникли не внаслідок фінансових результатів

- M21 Економічні ресурси суб'єкт господарювання, що звітує, та вимоги до нього, можуть також змінюватися з причин, інших аніж фінансові результати, таких як випуск додаткових часток власності. Інформація про цей тип зміни необхідна, щоб дати користувачам повне розуміння того,

Концептуальна основа

чому змінилися економічні ресурси суб'єкт господарювання, що звітує, та вимоги до нього, а також впливи таких змін на його майбутні фінансові результати.

РОЗДІЛ 2: СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЩО ЗВІТУЄ
[буде додано]

Зміст

РОЗДІЛ 3: ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРИСНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

з пункту

ВСТУП	ЯХ1
ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРИСНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	ЯХ4
Основоположні якісні характеристики	ЯХ5
Доречність	ЯХ6
Правдиве подання	ЯХ12
Застосування основоположних якісних характеристик	ЯХ17
Підсилюючі якісні характеристики	ЯХ19
Зіставність	ЯХ20
Можливість перевірки	ЯХ26
Своєчасність	ЯХ29
Зрозумілість	ЯХ30
Застосування підсилюючих якісних характеристик	ЯХ33
ВАРТІСНЕ ОБМЕЖЕННЯ НА КОРИСНУ ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ	ЯХ35

Розділ 3: Якісні характеристики корисної фінансової інформації

Вступ

- ЯХ1 Якісні характеристики корисної фінансової інформації, що обговорюються у цьому розділі, визначають типи інформації, що, найімовірніше, є найбільш корисними для нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів для прийняття рішень про суб'єкта господарювання, що звітує, на основі інформації, уміщеної у його фінансовій звітності (фінансовій інформації).
- ЯХ2 Фінансова звітність надає інформацію про економічні ресурси суб'єкта господарювання, що звітує, вимоги до суб'єкта господарювання, що звітує, та впливи операцій та інших подій та умов, що змінюють ці ресурси та вимоги. (Ця інформація згадується у *Концептуальній основі* як інформація про економічні явища). Деякі фінансові звіти також містять пояснювальний матеріал про очікування управлінського персоналу та стратегії суб'єкта господарювання, що звітує, а також інші типи інформації про перспективу.
- ЯХ3 Якісні характеристики корисної фінансової інформації* застосовуються до фінансової інформації, наведеної у фінансовій звітності, а також до фінансової інформації, наданої в інший спосіб. Вартість, яка є широко поширенішим обмеженням на здатність суб'єкта господарювання, що звітує, надавати корисну фінансову інформацію, застосовується аналогічно. Проте міркування у застосуванні якісних характеристик та вартісне обмеження можуть бути різними для різних типів інформації. Наприклад, їх застосування до інформації про перспективу може відрізнятися від їх застосування до існуючих економічних ресурсів та вимог, а також до змін у цих ресурсах та вимогах.

Якісні характеристики корисної фінансової інформації

- ЯХ4 Для того, щоб фінансова інформація була корисною, вона повинна бути доречною та правдиво подавати те, що вона призначена подавати. Корисність фінансової інформації підсилюється, якщо вона є зіставною, її можна перевірити, є своєчасною та зрозумілою.

Основоположні якісні характеристики

- ЯХ5 Основоположними якісними характеристиками є *доречність* та *правдиве подання*.

Доречність

- ЯХ6 Доречна фінансова інформація може спричинити відмінності у рішеннях, які приймають користувачі. Інформація може спричинити відмінність у рішенні, навіть якщо деякі користувачі вирішують не скористатися цією перевагою або обізнані про неї з інших джерел.
- ЯХ7 Фінансова інформація може спричинити відмінності у рішеннях, якщо вона має передбачувальну цінність, підтверджувальну цінність або і те, і те.
- ЯХ8 Фінансова інформація має передбачувальну цінність, якщо її можна використати як вхідні дані для процесів, які використовують користувачі для передбачення майбутніх доходів. Для того, щоб мати передбачувальну цінність, фінансова інформація не обов'язково повинна бути передбаченням або прогнозом. Фінансову інформацію з передбачувальною цінністю користувачі використовують для формування своїх власних передбачень.
- ЯХ9 Фінансова інформація має підтверджувальну цінність, якщо вона забезпечує реакцію на (підтверджує або змінює) попередні оцінки.
- ЯХ10 Передбачувальна цінність та підтверджувальна цінність фінансової інформації взаємопов'язані. Інформація, що має передбачувальну цінність, часто має і підтверджувальну цінність. Наприклад, інформацію про дохід за поточний рік, яку можна використати як основу для передбачення доходів у майбутні роки, можна також зіставляти з передбаченнями доходу за поточний рік, зробленими у

* У тексті цієї *Концептуальної основи* терміни *якісні характеристики* та *обмеження* означають якісні характеристики корисної фінансової інформації та обмеження на неї.

минулі роки. Результати таких зіставлень можуть допомогти користувачеві виправити та вдосконалити процеси, що були використані для побудови таких попередніх передбачень.

Суттєвість

ЯХ11 Інформація є суттєвою, якщо її пропуск або викривлення може вплинути на рішення, які приймають користувачі на основі фінансової інформації про конкретного суб'єкта господарювання, що звітує. Іншими словами, суттєвість – це характерний для кожного суб'єкта господарювання аспект доречності, що ґрунтується на характері або важливості (чи обох) статей, яких стосується ця інформація у контексті фінансової звітності окремого суб'єкта господарювання. Тому Рада не може точно визначити єдину кількісну межу для суттєвості або наперед встановити, що може бути суттєвим у конкретній ситуації.

Правдиве подання

ЯХ12 Фінансова звітність подає економічні явища у словах та числах. Щоби бути корисною, фінансова інформація повинна не лише подавати доречні явища, але вона повинна також правдиво подавати явища, які вона призначена подавати. Щоби бути досконалим правдивим поданням, опис повинен мати три характеристики. Він має бути *повним, нейтральним та вільним від помилок*. Звичайно, досконалість рідко коли досяжна (якщо взагалі досяжна). Мета Ради полягає у тому, щоб максимізувати ці якості, наскільки це можливо.

ЯХ13 Повний опис охоплює всю інформацію, необхідну користувачеві для того, щоб зрозуміти описуване явище, у тому числі всі необхідні описи та пояснення. Наприклад, повний опис групи активів охоплюватиме щонайменше опис природи активів у групі, числовий опис усіх активів у групі, а також опис того, що подається за допомогою числового опису (наприклад, первісна вартість, скоригована вартість або справедлива вартість). Для деяких статей повний опис може також включати пояснення важливих фактів про якість та природу статей, чинники та обставини, що можуть вплинути на їхню якість та природу, а також процеси, використані для формування числового опису.

ЯХ14 Нейтральний опис не має упередженості у відборі або поданні фінансової інформації. Нейтральний опис не є одностороннім, таким, у якому різні компоненти мають різну вагу, у якому одні компоненти необґрунтовано наголошуються, а значимість інших необґрунтовано зменшується, або у якому здійснюються інші маніпуляції з метою збільшити імовірність того, що фінансова інформація буде сприйнята схвально або несхвально користувачами. Нейтральна інформація не означає, що інформація не має жодної мети або ніяк не впливає на поведінку. Навпаки, доречна фінансова інформація, за визначенням, може спричинити відмінності у рішеннях користувачів.

ЯХ15 Правдиве подання не означає точність в усіх аспектах. Вільний від помилок означає, що немає помилок або пропусків в описі явища, та процес, який використовується для створення звітної інформації, обраний та застосований без помилок у цьому процесі. У такому контексті вільний від помилок не означає ідеально точний в усіх відношеннях. Наприклад, не можна визначити, чи є точною чи неточною попередня оцінка неспостережної ціни або вартості. Проте подання такої попередньої оцінки може бути правдивим, якщо ця величина описана чітко і точно як наявна попередня оцінка, пояснено природу та обмеження процесу оцінювання і не зроблено помилок у відборі та застосуванні відповідного процесу формування оцінки.

ЯХ16 Результатом самого лише правдивого подання не обов'язково є корисна інформація. Наприклад, суб'єкт господарювання, що звітує, може отримати основні засоби завдяки державному гранту. Очевидно, що звітність про те, що суб'єкт господарювання придбав актив за нульовою вартістю, правдиво подаватиме його вартість, але така інформація, імовірно, буде не дуже корисною. Дещо більш складним прикладом є оцінка суми, на яку слід скоригувати балансову вартість активу, щоб відобразити зменшення корисності вартості цього активу. Така оцінка може бути правдивим поданням, якщо суб'єкт господарювання, що звітує, належним чином застосував належний процес, належно описав оцінку та пояснив будь-які невизначеності, що значно впливають на оцінку. Проте, якщо рівень невизначеності у такому прикладі значно високий, така оцінка не буде особливо корисною. Іншими словами, доречність активу, який подано правдиво, викликає сумніви. Якщо немає альтернативного подання, яке було б більш правдивим, така оцінка може надати найкращу наявну інформацію.

Застосування основоположних якісних характеристик

- ЯХ17 Щоб бути корисною, інформація повинна бути і доречною, і правдиво поданою. Ані правдиве подання недоречного явища, ані неправдиве подання доречного явища не допоможе користувачам зробити хороші рішення.
- ЯХ18 Найефективніший та найрезультативніший процес застосування основоположних якісних характеристик, як правило, такий (залежно від впливів підсилюючих характеристик та вартісного обмеження, які у цьому прикладі не беруться до уваги). Перше, ідентифікувати економічне явище, яке потенційно може бути корисним для користувачів фінансової інформації суб'єкта господарювання, що звітує. Друге, ідентифікувати тип інформації про це явище, яка була б найдоречнішою, якщо вона доступна і якщо її можна правдиво подати. Третє, визначити, чи доступна така інформація та чи можна її правдиво подати. Якщо так, то процес забезпечення основоположних якісних характеристик на цьому закінчується. Якщо ні, то процес повторюється для наступного найдоречнішого типу інформації.

Підсилюючі якісні характеристики

- ЯХ19 *Зіставність, можливість перевірки, своєчасність та зрозумілість* – це якісні характеристики, що підсилюють корисність інформації, яка є доречною та правдиво поданою. Підсилюючі якісні характеристики можуть також допомогти визначити, який з двох способів слід використати для опису явища, якщо обидва вони вважаються рівною мірою доречними та такими, що правдиво подають це явище.

Зіставність

- ЯХ20 Рішення користувачів охоплюють вибір між альтернативами, наприклад, продажу чи утримування інвестиції, або інвестування в одного суб'єкта господарювання, що звітує, чи іншого. Тому інформація про суб'єкта господарювання, що звітує, є більш корисною, якщо її можна зіставити з подібною інформацією про інших суб'єктів господарювання, а також з подібною інформацією про того самого суб'єкта господарювання за інший період або іншу дату.
- ЯХ21 Зіставність – це якісна характеристика, яка дає змогу користувачам ідентифікувати та зрозуміти подібності статей та відмінності між ними. На відміну від інших якісних характеристик, зіставність не стосується лише однієї статті. Для зіставлення необхідно щонайменше дві статті.
- ЯХ22 Узгодженість, – хоча і пов'язана із зіставністю, не є тим самим. Узгодженість означає використання тих самих методів або з періоду в період для певного суб'єкта господарювання, що звітує, або в одному періоді для багатьох суб'єктів господарювання. Зіставність – це мета; узгодженість допомагає досягти цієї мети.
- ЯХ23 Зіставність не є однотипність. Для того, щоб інформація була зіставною, подібні речі повинні виглядати подібними, а різні речі повинні виглядати по-різному. Зіставність фінансової інформації не поліпшується внаслідок того, що неподібні речі подають як такі, що виглядають подібно, так само як і внаслідок того, що подібні речі подають як такі, що виглядають по-різному.
- ЯХ24 Певний ступінь зіставності може бути досягнутий шляхом забезпечення наявності основоположних якісних характеристик. Правдиве подання доречного економічного явища природно повинно володіти певним ступенем зіставності з правдивим поданням подібного доречного економічного явища іншим суб'єктом господарювання, що звітує.
- ЯХ25 Хоча одне економічне явище може бути правдиво подане багатьма способами, дозвіл використання альтернативних облікових методів для того самого економічного явища зменшує зіставність.

Можливість перевірки

- ЯХ26 Можливість перевірки допомагає запевнити користувачів у тому, що інформація правдиво подає економічні явища, які вона призначена подавати. Можливість перевірки означає, що різні поінформовані та незалежні спостерігачі можуть досягти консенсусу, хоча і необов'язково повної згоди, щодо того, що конкретний опис є правдивим поданням. Кількісно визначена інформація – не єдина оцінка, яка може бути перевірена. Цілий ряд можливих величин та відповідні ймовірності також можна перевірити.
- ЯХ27 Перевірка може бути прямою та непрямю. Пряма перевірка означає перевірку суми або іншого подання прямим спостереженням, наприклад, перерахунком грошових коштів. Непряма перевірка

означає перевірку вхідних даних для моделі, формул та інших методів, а також перерахунок вихідних даних за допомогою тієї самої методології. Прикладом є перевірка балансової вартості запасів шляхом перевірки вхідних даних (кількості та вартості) та перерахунку кінцевих запасів з використанням того самого припущення про потік вартості (наприклад, із застосуванням методу “перше надходження – перше вибуття”).

ЯХ28 Іноді неможливо перевірити деякі пояснення та фінансову інформацію на перспективу, доки не настане майбутній період, якщо її взагалі можна перевірити. Щоб допомогти користувачам вирішити, чи хочуть вони користуватися цією інформацією, як правило, необхідно розкрити інформацію про основоположні припущення, методи компіляції інформації та інші чинники та обставини, що підтримують цю інформацію.

Своєчасність

ЯХ29 Своєчасність означає можливість для осіб, які приймають рішення, мати інформацію вчасно, так щоб ця інформація могла вплинути на їхні рішення. Загалом, що старіша інформація, то менше вона корисна. Проте деяка інформація може лишатися своєчасною довгий час після закінчення звітного періоду, оскільки, наприклад, деяким користувачам, можливо, необхідно виявити та оцінити тенденції.

Зрозумілість

ЯХ30 Класифікація, охарактеризування та подання інформації ясно і стисло робить її *зрозумілою*.

ЯХ31 Деякі явища за своєю природою складні і їх не можна легко зрозуміти. Завдяки виключенню з фінансової звітності інформації про такі явища інформацію у фінансовій звітності легше зрозуміти. Проте така звітність буде неповною і тому існує ймовірність введення користувачів у оману.

ЯХ32 Фінансова звітність складається для користувачів, які мають достатнє знання бізнесу та економічної діяльності, та які ретельно проглядають та аналізують інформацію. Часом навіть добре поінформованим та старанним користувачам, можливо, необхідно звернутися по допомогу до консультанта, щоб зрозуміти інформацію про складні економічні явища.

Застосування підсилюючих якісних характеристик

ЯХ33 Підсилюючі якісні характеристики слід якомога більше максимізувати. Однак підсилюючі якісні характеристики, або кожна окремо або усі разом, не можуть зробити інформацію корисною, якщо така інформація є недоречною або не подана правдиво.

ЯХ34 Застосування підсилюючих якісних характеристик це ітеративний процес, який не відбувається за наперед встановленим порядком. Іноді, можливо, необхідно зменшити одну **підсилюючу** характеристику, щоб максимізувати іншу якісну характеристику. Наприклад, іноді варто тимчасово зменшити зіставність внаслідок перспективного застосування нового стандарту фінансової звітності, щоб підвищити доречність або правдиве подання у більш довгостроковій перспективі. Відповідне розкриття інформації може частково компенсувати незіставність.

Вартісне обмеження на корисну фінансову звітність

ЯХ35 Вартість є поширеним обмеженням на інформацію, яка може бути надана у фінансовій звітності. Подання фінансової інформації у звітності пов'язане з витратами, і важливо, щоб ці витрати були виправдані вигодами від подання у звітності такої інформації. Існує кілька типів витрат та вигід, які слід брати до уваги.

ЯХ36 Надавачі фінансової інформації більшість своїх зусиль витрачають на збір, обробку, перевірку та розповсюдження фінансової інформації, проте всі ці витрати зрештою лягають на користувачів у формі зменшеного прибутку. Користувачі фінансової інформації також несуть витрати на аналіз та тлумачення наданої інформації. Якщо необхідна інформація не надана, користувачі несуть додаткові витрати, щоб отримати інформацію в іншому місці або оцінити її.

ЯХ37 Подання у звітності фінансової інформації, яка є доречною та правдиво подає те, що вона призначена подавати, допомагає користувачам прийняти рішення з більшою упевненістю. Наслідком цього є більш ефективне функціонування ринків капіталу та менша вартість капіталу для економіки загалом. Індивідуальний інвестор, позикодавець або інший кредитор також отримує вигоди, приймаючи більш

інформаційно обґрунтовані рішення. Проте фінансова звітність загального призначення не може надати всю інформацію, яку кожен користувач вважає доречною.

- ЯХ38 Застосовуючи вартісне обмеження, Рада оцінює, чи виправдають вигоди подання у звітності певної інформації витрати, понесені з метою надання та використання такої інформації. Застосовуючи вартісне обмеження у розробці запропоновано стандарту фінансової звітності, Рада прагне отримати інформацію від надавачів фінансової інформації, користувачів, аудиторів, науковців та інших про очікувану природу та кількість вигід від такого стандарту та витрат на нього. У більшості ситуацій оцінки базуються на поєднанні кількісної та якісної інформації.
- ЯХ39 Через властиву суб'єктивність, оцінки витрат на подання у звітності певної фінансової інформації та вигід від такого подання, складені різними людьми, різні. Тому Рада прагне врахувати витрати та вигоди у зв'язку з фінансовою звітністю загалом, а не просто у зв'язку з окремими об'єктами господарювання, що звітують. Це не означає, що оцінки витрат та вигід завжди виправдовують однакові вимоги до звітності для всіх суб'єктів господарювання. Відмінності можуть бути доречними через різні розміри суб'єктів господарювання, різні способи мобілізації капіталу (публічний чи приватний), різні потреби користувачів або інші чинники.

РОЗДІЛ 4: КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА (1989 р.): ТЕКСТ, ЩО ЗАЛИШИВСЯ

	<i>з пункту</i>
ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ	4.1
Безперервність	4.1
ЕЛЕМЕНТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	4.2
Фінансовий стан	4.4
Активи	4.8
Зобов'язання	4.15
Власний капітал	4.20
Результати діяльності	4.24
Дохід	4.29
Витрати	4.33
Коригування збереження капіталу	4.36
ВИЗНАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	4.37
Імовірність майбутньої економічної вигоди	4.40
Достовірність оцінки	4.41
Визнання активів	4.44
Визнання зобов'язань	4.46
Визнання доходу	4.47
Визнання витрат	4.49
ОЦІНКА ЕЛЕМЕНТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	4.54
КОНЦЕПЦІЇ КАПІТАЛУ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КАПІТАЛУ	4.57
Концепції капіталу	4.57
Концепції збереження капіталу і визначення прибутку	4.59

Розділ 4: Концептуальна основа (1989 р.): текст, що залишився

Текст, що залишився, *Концептуальної основи складання та подання фінансової звітності* (1989 р.) не змінений з метою відображення змін, внесених МСБО 1 «Подання фінансової звітності» (переглянутого у 2007 р.)

Текст, що залишився, також буде поновлений, коли Рада розгляне елементи фінансової звітності та їх основи оцінки.

Основоположні припущення

Безперервність

- 4.1 Як правило, фінансова звітність складається на основі припущення, що суб'єкт господарювання є безперервно діючим і залишатиметься діючим в осяжному майбутньому. Отже, припускається, що суб'єкт господарювання не має ні наміру, ні потреби ліквідуватися або суттєво звужувати масштаби своєї діяльності; за наявності такого наміру або потреби фінансова звітність може складатися з дотриманням іншого принципу, в такому випадку має розкриватися застосований принцип.

Елементи фінансової звітності

- 4.2 Фінансова звітність відображає фінансові впливи операцій та інших подій, об'єднуючи їх в основні класи згідно з економічними характеристиками. Ці основні класи мають назву “елементи фінансової звітності”. Елементами, що безпосередньо пов'язані з оцінкою фінансового стану в балансі, є активи, зобов'язання та власний капітал. Елементами, які безпосередньо пов'язані з оцінкою результатів діяльності в звіті про прибутки та збитки, є доходи та витрати. Звіт про зміни у фінансовому стані, як правило, відображає елементи звіту про прибутки та збитки, а також зміни в елементах балансу; відповідно, ця Концептуальна основа не визначає елементів, притаманних винятково цьому звітові.
- 4.3 Подання цих елементів у балансі і звіті про прибутки та збитки пов'язане з процесом більш детальної класифікації. Наприклад, активи й зобов'язання можна класифікувати відповідно до їхнього характеру або функції в діяльності суб'єкта господарювання з метою відображення інформації у вигляді, що є найбільш корисним для користувачів з метою прийняття економічних рішень.

Фінансовий стан

- 4.4 Активи, зобов'язання та власний капітал – це елементи, які безпосередньо пов'язані з оцінкою фінансового стану. Вони визначаються так:
- актив – це ресурс, контрольований суб'єктом господарювання в результаті минулих подій, від якого очікують надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання;
 - зобов'язання – теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає внаслідок минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття у суб'єкта господарювання ресурсів, які втілюють у собі майбутні економічні вигоди;
 - власний капітал – це залишкова частка в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.
- 4.5 Визначення активу і зобов'язання встановлює їхні основні ознаки, але не намагається встановити критерії, яким вони повинні відповідати перед визнанням їх у балансі. Таким чином, визначення охоплює статті, що не визнаються в балансі як активи або зобов'язання, оскільки вони не відповідають критеріям визнання, які обговорюються в пунктах 4.37-4.53. Зокрема, прогнозування збільшення або зменшення майбутніх економічних вигід повинно бути достатньо певним, щоб відповідати критерію ймовірності в пункті 4.38 перед визнанням активу або зобов'язання.
- 4.6 Оцінюючи, чи відповідає стаття визначенню активу, зобов'язання або власного капіталу, необхідно звернути увагу на сутність та економічну реальність, а не лише на їхню юридичну форму. Наприклад, у разі фінансової оренди сутність та економічна реальність такі, що орендар здобуває економічну вигоду від користування орендованими активами протягом більшої частини строку їхньої корисної

експлуатації в обмін на прийняття зобов'язання сплатити за право користування суму, яка приблизно дорівнює справедливій вартості активу і пов'язаним з ним витратам. Отже, фінансова оренда веде до виникнення статей, що відповідають визначенню активу та зобов'язання і визнаються як такі в балансі орендаря.

- 4.7 Баланси, складені відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, можуть містити статті, що не відповідають визначенню активу або зобов'язання і не визнаються як частина власного капіталу. Однак визначення, наведені в пункті 4.4, мають становити основу для перегляду існуючих Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в майбутньому та формулювання наступних стандартів.

Активи

- 4.8 Майбутня економічна вигода, втілена в активі, є потенціалом, який може сприяти надходженню (прямо або непрямо) грошових коштів і їх еквівалентів до суб'єкта господарювання. Потенціал може бути продуктивним, тобто частиною операційної діяльності суб'єкта господарювання. Він може набирати також форми конвертованості у грошові кошти або їх еквіваленти або спроможності зменшувати вибуття грошових коштів, наприклад, коли альтернативний виробничий процес зменшує витрати на виробництво.
- 4.9 Суб'єкт господарювання звичайно використовує свої активи для виробництва товарів або надання послуг, які здатні задовольнити бажання чи потреби споживачів; оскільки ці товари або послуги можуть задовольнити бажання або потреби, споживачі готові платити за них, а отже, сприяти надходженню грошових потоків до суб'єкта господарювання. Грошові кошти самі надають послуги суб'єктові господарювання, оскільки вони керують усіма іншими ресурсами.
- 4.10 Майбутні економічні вигоди, втілені в активі, можуть надходити до суб'єкта господарювання різними шляхами. Наприклад, актив можна:
- а) використовувати окремо або у поєднанні з іншими активами у виробництві товарів чи наданні послуг, призначених для реалізації суб'єктом господарювання;
 - б) обмінювати на інші активи;
 - в) використовувати для погашення заборгованості; або
 - г) розподіляти між власниками суб'єкта господарювання.
- 4.11 Багато активів (наприклад, основні засоби) мають матеріальну форму. Проте матеріальна форма не є важливою для існування активу; отже, патенти та авторські права, наприклад, є активами, якщо суб'єкт господарювання очікує збільшення майбутньої економічної вигоди від них і контролює їх.
- 4.12 Багато активів, наприклад, дебіторська заборгованість і нерухомість, пов'язані з юридичними правами, включаючи право власності. При визначенні існування активу право власності не є істотним; таким чином, наприклад, орендоване майно є активом, якщо суб'єкт господарювання контролює вигоди, які передбачає одержати від цього майна. Хоча здатність суб'єкта господарювання контролювати вигоди, як правило, визначається юридичними правами, стаття може, однак, відповідати визначенню активів, навіть коли юридичного контролю немає. Наприклад, ноу-хау, одержане у процесі розробки, може відповідати визначенню активу, якщо суб'єкт господарювання, зберігаючи його в таємниці, контролює вигоди, які сподівається одержати від нього.
- 4.13 Активи суб'єкта господарювання є результатом минулих операцій або інших подій. Суб'єкти господарювання, як правило, отримують активи шляхом їх придбання або виробництва; проте інші операції або події також генерують активи. Наприклад, майно, яке суб'єкт господарювання одержав від держави як частину програми на підтримку економічного розвитку певного регіону або розвідування корисних копалин. Операції або події, що очікуються в майбутньому, не приводять до появи активів; тому, наприклад, намір придбати запаси не відповідає визначенню активів.
- 4.14 Існує тісний зв'язок між понесенням витрат і створенням активів, але обидва процеси не обов'язково збігаються. Отже, коли суб'єкт господарювання несе витрати, це може свідчити, що відбувся пошук майбутніх економічних вигід, але це не є остаточним доказом одержання об'єкта, який відповідає визначенню активу. Так само, відсутність відповідних витрат не виключає можливості, що об'єкт відповідає визначенню активу і, отже, може визнаватися в балансі. Наприклад, об'єкти, передані суб'єктові господарювання безкоштовно, можуть відповідати визначенню активів.

Зобов'язання

- 4.15 Важливою характеристикою зобов'язання є те, що суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість. Зобов'язання – це обов'язок чи відповідальність діяти або робити певним чином. Зобов'язання можуть мати юридичну силу внаслідок контрактних зобов'язань або законодавчих вимог. Як правило, так буває, коли йдеться, наприклад, про кредиторську заборгованість за отримані товари та послуги. Але зобов'язання також виникають у результаті повсякденної ділової практики, традиції та бажання підтримувати добрі ділові стосунки або діяти справедливо. Якщо, наприклад, суб'єкт господарювання вирішує змінити політику і виправити недоліки своєї продукції, які виявилися після закінчення гарантійного строку, суми очікуваних витрат щодо вже реалізованих товарів вважатимуться зобов'язанням суб'єкта господарювання.
- 4.16 Треба розрізняти існуючі та майбутні зобов'язання. Рішення управлінського персоналу суб'єкта господарювання придбати активи в майбутньому саме собою не веде до виникнення зобов'язання. Як правило, зобов'язання виникає тільки тоді, коли актив отримано або коли суб'єкт господарювання укладає невідмовну угоду придбати актив. В останньому випадку невідмовність угоди означає, що економічні наслідки невиконання зобов'язання, наприклад, у зв'язку зі штрафними санкціями, не дадуть суб'єктові господарювання можливості уникнути вибуття ресурсів на користь іншої сторони.
- 4.17 Погашення існуючого зобов'язання, як правило, означає, що суб'єкт господарювання віддає ресурси, які втілюють економічні вигоди, з метою задоволення вимог іншої сторони. Погашення існуючого зобов'язання може здійснюватися різними способами, наприклад, шляхом:
- а) сплати грошових коштів;
 - б) передачі інших активів;
 - в) надання послуг;
 - г) заміни даного зобов'язання іншим зобов'язанням; або
 - г) перетворення даного зобов'язання на власний капітал.

Зобов'язання може бути погашене й іншим шляхом, наприклад, якщо кредитор відмовляється від своїх прав або позбувається їх.

- 4.18 Зобов'язання виникають у результаті минулих операцій або інших минулих подій. Так, наприклад, придбання товарів і отримання послуг призводить до виникнення кредиторської заборгованості (якщо вони не були попередньо сплачені або сплачені після доставки), а одержання позики банку призводить до зобов'язання повернути її. Суб'єкт господарювання може також визнавати зобов'язанням майбутні знижки, основані на щорічних закупках покупців; у такому випадку реалізація товарів у минулому є операцією, внаслідок якої виникає зобов'язання.
- 4.19 Окремі зобов'язання можуть бути оцінені лише з використанням істотного ступеня оцінки. Деякі суб'єкти господарювання описують такі зобов'язання як резерви. В окремих країнах такі резерви не визнаються як зобов'язання, оскільки концепція зобов'язання визначена вузько й охоплює тільки ті суми, котрі можуть бути визначені без застосування попередніх оцінок. Визначення зобов'язання, наведене в пункті 4.4, ґрунтується на ширшому підході. Отже, якщо резерв містить існуюче зобов'язання і відповідає решті визначення, воно розглядається як зобов'язання, навіть якщо його сума має бути попередньо оцінена. Прикладом є резерви платежів, що мають бути створені під існуючі гарантії та резерви для покриття пенсійних зобов'язань.

Власний капітал

- 4.20 Хоча власний капітал визначається в пункті 4.4 як залишковий, у балансі він може бути поділений на підкласи. Наприклад, в акціонерному товаристві кошти, внесені акціонерами, нерозподілений прибуток, резерви, які відображають асигнування нерозподіленого прибутку, та резерви, які відображають коригування збереження капіталу, можуть бути відображені окремо. Така класифікація може бути доречною для прийняття рішень користувачами фінансових звітів, якщо вона зазначає правові або інші обмеження здатності суб'єкта господарювання розподіляти чи використовувати іншим чином власний капітал. Така класифікація може також відображати той факт, що сторони з частками власності в суб'єкті господарювання мають різні права на отримання дивідендів або на повернення капіталу.

- 4.21 Інколи статут або інший закон вимагає створення резервів у вигляді додаткового заходу захисту суб'єкта господарювання та його кредиторів від впливу збитків. Можуть створюватися й інші резерви, якщо національний закон з оподаткування передбачає звільнення від податкових зобов'язань або зменшення їх при переведенні коштів у такі резерви. Існування та розмір цих правових, статутних та податкових резервів є інформацією, яка може бути доречною для потреб користувачів при прийнятті ними рішень. Переведення коштів у такі резерви є скоріше асигнуванням нерозподіленого прибутку, ніж витратами.
- 4.22 Сума, за якою власний капітал відображається в балансі, залежить від оцінки активів та зобов'язань. Як правило, сукупний розмір власного капіталу тільки за збігом відповідає сукупній ринковій вартості акцій суб'єкта господарювання чи сумі, яку можна отримати шляхом продажу чистих активів частинами або суб'єкта господарювання в цілому на засадах принципу безперервності.
- 4.23 Торговельна, виробнича та підприємницька діяльність здійснюється суб'єктами господарювання, які мають різну форму власності: одноосібна власність, товариства, трасти та різноманітні державні підприємства. Правова і регуляторна основа для таких суб'єктів господарювання часто відрізняються від тієї, яку використовують акціонерні товариства. Наприклад, може існувати кілька обмежень (якщо вони є взагалі) щодо виплати власникам або іншим бенефіціарам сум, що входять до власного капіталу. Однак визначення власного капіталу та інші аспекти цієї Концептуальної основи, які стосуються власного капіталу, є прийнятними для таких суб'єктів господарювання.

Результати діяльності

- 4.24 Прибуток часто використовується як оцінка результатів діяльності або як основа для інших оцінок, таких як прибутковість інвестицій чи прибуток на акцію. Елементами, які безпосередньо пов'язані з оцінкою прибутку, є дохід та витрати. Визнання та оцінка доходу і витрат, а значить і прибутку, частково залежить від концепцій капіталу та збереження капіталу, які суб'єкт господарювання використовує при складанні своїх фінансових звітів. Зазначені концепції викладено в пунктах 4.57-4.65.
- 4.25 Елементи доходу та витрат визначаються так:
- а) дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи поліпшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення власного капіталу, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.
 - б) витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття або виснаження активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.
- 4.26 Визначення доходу та витрат ідентифікують їхні основні ознаки, але не ведуть до встановлення критеріїв, яким вони повинні відповідати перед визнанням їх у звіті про прибутки та збитки. Критерії визнання доходу та витрат розглядаються в пунктах 4.37-4.53.
- 4.27 Дохід та витрати можуть відображатися у звіті про прибутки та збитки по-різному для того, щоб надавати інформацію, доречну для прийняття економічних рішень. Наприклад, поширеною практикою є розмежування тих статей доходу та витрат, які виникають під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання, і статей, які виникають під час інших видів діяльності. Це розмежування робиться на тій основі, що джерело статті стосується оцінки здатності суб'єкта господарювання генерувати грошові кошти та їх еквіваленти в майбутньому; наприклад, малоімовірно, щоб така побічна діяльність, як продаж довгострокових інвестицій, відбувалася на постійній основі. Коли розмежування статей проводиться на такій основі, треба брати до уваги характер суб'єкта господарювання та його діяльності. Статті, які є наслідком звичайної діяльності одного суб'єкта господарювання, можуть бути незвичайними для іншого.
- 4.28 Розмежування статей доходу та витрат і поєднання їх різними способами дає змогу продемонструвати декілька оцінок результатів діяльності суб'єкта господарювання. Вони мають різні ступені змістовності. Наприклад, звіт про прибутки та збитки може демонструвати валовий прибуток, прибуток або збиток від звичайної діяльності до оподаткування, прибуток або збиток від звичайної діяльності після оподаткування, і прибуток або збиток.

Дохід

- 4.29 Визначення доходу включає дохід від звичайної діяльності і прибутки від інших операцій. Дохід виникає під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання і має різну назву, в тому числі: продаж, гонорари, проценти, дивіденди, роялті та орендна плата.
- 4.30 Прибутки від інших операцій відображають інші статті, які відповідають визначенню доходу, і можуть виникати або не виникати під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання. Прибутки від інших операцій означають збільшення економічних вигід, а отже, за своєю суттю не відрізняються від доходу від звичайної діяльності. Тому в цій Концептуальній основі вони не розглядаються як окремий елемент.
- 4.31 Прибутки від інших операцій включають, наприклад, ті, що виникають в результаті вибуття непоточних активів. Визначення доходу також включає нереалізовані прибутки, наприклад, ті, що виникають в результаті переоцінки ринкових цінних паперів, і тих, що є результатом зростання балансової вартості довгострокових активів. Коли прибутки від інших операцій визнаються в звіті про прибутки та збитки, вони, як правило, відображаються окремо, оскільки інформація про них є корисною для прийняття економічних рішень. Прибутки від інших операцій часто відображаються у звітності без пов'язаних з ними витрат.
- 4.32 Завдяки доходу можна отримати або підсилити корисність різних типів активів; приклади включають грошові кошти, дебіторську заборгованість та товари або послуги, отримані в обмін на надані товари чи послуги. Дохід може також виникати в результаті погашення зобов'язань. Наприклад, суб'єкт господарювання може надати товари або послуги позикодавцеві для врегулювання обов'язку повернути непогашену позику.

Витрати

- 4.33 Визначення витрат включає як збитки, так і ті витрати, що виникають під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання. Витрати, що виникають під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання, включають, наприклад, собівартість реалізації, заробітну плату та знос. Вони, як правило, набувають форму вибуття або виснаження активів, таких як грошові кошти та їх еквіваленти, запаси, основні засоби.
- 4.34 Збитки відображають інші статті, які відповідають визначенню витрат і можуть виникати або не виникати під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання. Збитки означають зменшення економічних вигід, а отже, за своєю суттю не відрізняються від інших витрат. Тому в цій Концептуальній основі вони не розглядаються як окремий елемент.
- 4.35 Збитки включають, наприклад, ті, що завдані стихійним лихом, таким як пожежа та повінь, як і ті, що виникають після вибуття непоточних активів. Визначення витрат охоплює також нереалізовані збитки, наприклад, ті, що виникають як наслідок зростання обмінного курсу іноземної валюти щодо позичок суб'єкта господарювання в цій валюті. Коли збитки визнають у звіті про прибутки та збитки, їх, як правило, відображають окремо, оскільки інформація про них є корисною для прийняття економічних рішень. Збитки часто відображаються у звітності без пов'язаного з ними доходу.

Коригування збереження капіталу

- 4.36 Переоцінка або перерахунок активів та зобов'язань веде до збільшення або зменшення власного капіталу. Хоча це збільшення або зменшення відповідає визначенню доходу та витрат, воно не входить до складу звіту про прибутки та збитки згідно з певними концепціями збереження капіталу. Замість цього дані статті входять до складу власного капіталу як коригування збереження капіталу або як резерви переоцінки. Ці концепції збереження капіталу обговорюються в пунктах 4.57-4.65 Концептуальної основи.

Визнання елементів фінансової звітності

- 4.37 Визнання є процесом включення до балансу або до звіту про прибутки та збитки статті, яка відповідає визначенню елемента та відповідає критеріям визнання, наведеним у пункті 4.38. Визнання передбачає словесний опис статті та грошову суму із включенням цієї суми до підсумків балансу або

звіту про прибутки та збитки. Статті, які відповідають критеріям визнання, мають відобразитися у балансі або звіті про прибутки та збитки. Невизнання таких статей не може бути виправлене шляхом розкриття застосованих облікових політик або за допомогою приміток чи пояснювального матеріалу.

4.38 Стаття, яка відповідає визначенню елемента, має бути визнана, якщо:

- а) є ймовірність надходження до суб'єкта господарювання або вибуття у нього будь-якої майбутньої економічної вигоди, пов'язаної зі статтею; та
- б) стаття має собівартість або вартість, яка може бути достовірно оцінена.*

4.39 При оцінці, чи відповідає стаття цим критеріям і тому має право для визнання у фінансовій звітності, необхідно враховувати суттєвість, про що йдеться в розділі 3 «Якісні характеристики корисної фінансової інформації». Цей взаємозв'язок між елементами означає, що стаття, яка відповідає визначенню і критеріям визнання для певного елемента, наприклад, активу, автоматично потребує визнання іншого елемента, наприклад, доходу або зобов'язання.

Імовірність майбутньої економічної вигоди

4.40 Концепція ймовірності використовується в критеріях визнання і належить до ступеня невизначеності щодо надходження до суб'єкта господарювання або вибуття у нього майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі статтею. Ця концепція відповідає невизначеності, що характеризує середовище, у якому діє суб'єкт господарювання. Оцінка ступеня невизначеності стосовно отримання майбутніх економічних вигід робиться на основі свідчення, яке є наявним на момент складання фінансової звітності. Наприклад, якщо існує ймовірність погашення дебіторської заборгованості суб'єктові господарювання, визнання такої дебіторської заборгованості як активу буде виправданим, якщо немає свідчення протилежного. Але у випадку наявності значної кількості позицій дебіторської заборгованості, як правило, певний ступінь несплати вважається ймовірним, а отже, визнаються витрати, які відображають очікуване зменшення економічних вигід.

Достовірність оцінки

4.41 Другим критерієм для визнання статті є наявність собівартості або вартості, що може бути достовірно оцінена. У багатьох випадках собівартість або вартість повинна бути оцінена; використання обґрунтованих оцінок є істотною частиною складання фінансових звітів, і воно не впливає на їхню достовірність. Але якщо обґрунтована оцінка не може бути зроблена, стаття не визнається в балансі або звіті про прибутки та збитки. Наприклад, надходження, які очікуються в результаті успішного судового процесу, можуть відповідати визначенню як активу і доходу, так і критерію ймовірності при визнанні; проте, якщо неможливо достовірно оцінити вимогу, її не можна визнавати як актив або дохід; але існування вимоги буде розкриватися в примітках, у пояснювальному матеріалі або в додаткових таблицях.

4.42 Стаття, яка на певний час не відповідає критеріям визнання в пункті 4.38, може бути визнана пізніше як результат подальших обставин або подій.

4.43 Стаття, яка має основні характеристики елемента, але не відповідає критеріям визнання, може, тим не менш, потребувати розкриття в примітках, пояснювальному матеріалі або додаткових таблицях. Це доцільно, коли інформація про статтю вважається доречною для оцінки користувачами фінансової звітності фінансового стану, результатів діяльності та змін у фінансовому стані суб'єкта господарювання.

Визнання активів

4.44 Актив визнається в балансі, коли є ймовірним надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання і актив має собівартість або вартість, яку можна достовірно оцінити.

4.45 Актив не визнається в балансі, якщо понесено витрати, за якими вважається малоімовірним, що економічні вигоди надійдуть до суб'єкта господарювання після завершення поточного облікового періоду. Навпаки, результатом такої операції є визнання витрат у звіті про прибутки та збитки. Такий підхід не означає, що управлінський персонал при понесенні витрат мав інший намір, ніж генерувати майбутні економічні вигоди для суб'єкта господарювання, або управлінський персонал був уведений

* Інформація є достовірною, якщо вона повна, нейтральна та не містить помилок.

в оману. Єдине, що мається на увазі, – це те, що ступінь упевненості щодо надходження економічних вигід до суб'єкта господарювання після завершення поточного облікового періоду є недостатнім для того, щоб вимагати визнання активу.

Визнання зобов'язань

- 4.46 Зобов'язання визнається в балансі, коли ймовірно, що в результаті погашення існуючого зобов'язання відбудеться вибуття ресурсів, які втілюють економічні вигоди, і суму, за якою буде погашено зобов'язання, можна достовірно оцінити. На практиці зобов'язання згідно з контрактами, які пропорційно не виконуються обома сторонами (наприклад, зобов'язання щодо замовлених, але ще не отриманих запасів), як правило, не визнаються у фінансовій звітності як зобов'язання. Проте такі зобов'язання можуть відповідати визначенню зобов'язань і в разі відповідності критеріям визнання за певних обставин можуть бути визнаними. За таких обставин визнання зобов'язань веде до визнання пов'язаних з ними активів або витрат.

Визнання доходу

- 4.47 Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки, коли виникає зростання майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі збільшенням активу або зі зменшенням зобов'язання, і його можна достовірно оцінити. Це, власне, означає, що визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань (наприклад, чисте збільшення активу в результаті продажу товарів або надання послуг чи зменшення зобов'язань у результаті відмови від боргу, який підлягає сплаті).
- 4.48 Процедури, що їх, як правило, застосовують на практиці для визнання доходу, наприклад, вимога щодо необхідності заробити дохід, є застосуванням критеріїв визнання в цій Концептуальній основі. Такі процедури, як правило, спрямовані на обмеження визнання як доходу тільки тими статтями, які можуть бути достовірно оцінені і мають достатній рівень упевненості.

Визнання витрат

- 4.49 Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли виникає зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язання, які можна достовірно оцінити. Це фактично означає, що визнання витрат відбувається одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів (наприклад, нарахування сум до виплати працівникам або знос обладнання).
- 4.50 Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі безпосереднього зв'язку між понесеними витратами та заробленим доходом від конкретних статей. Цей процес, що його, як правило, називають відповідністю витрат доходам, передбачає одночасне або комбіноване визнання доходів та витрат, які виникають безпосередньо та разом у результаті тих самих операцій або інших подій, наприклад, різні компоненти витрат, що становлять собівартість реалізованої продукції, визнаються одночасно на момент отримання доходу, що виникає в результаті реалізації продукції. Проте застосування концепції відповідності в межах цієї *Концептуальної основи* не дозволяє визнання статей у балансі, які не відповідають визначенню активів чи зобов'язань.
- 4.51 Якщо виникнення економічних вигід очікується протягом кількох облікових періодів і їхній зв'язок з доходом можна визначити лише в широких межах або непрямо, то витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі процедур систематичного і раціонального розподілу. Часто це є необхідним при визнанні витрат, пов'язаних із використанням таких активів, як основні засоби, гудвіл, патенти та торговельні знаки; у таких випадках витрати називають зносом або амортизацією. Ці процедури розподілу мають намір визнати витрати у тих облікових періодах, у яких економічні вигоди, пов'язані з цими статтями, спожиті або вичерпані.
- 4.52 Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу в балансі.
- 4.53 Витрати визнаються також у звіті про прибутки та збитки в тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу, як у випадку виникнення зобов'язання щодо гарантії продукції.

Оцінка елементів фінансової звітності

- 4.54 Оцінка – це процес визначення грошових сум, за якими мають визнаватися і відображатися елементи фінансової звітності в балансі та в звіті про прибутки та збитки. Це передбачає вибір певної основи оцінки.
- 4.55. У фінансової звітності використовують декілька різних основ оцінки з різним ступенем та в різних комбінаціях. Вони включають:
- а) *історичну собівартість*. Активи відображаються за сумою сплачених грошових коштів або їх еквівалентів або за справедливою вартістю компенсації, виданої, щоб придбати їх, на момент їх придбання. Зобов'язання відображаються за сумою надходжень, отриманих в обмін на зобов'язання, або, за деяких інших обставин (наприклад, податків на прибуток), за сумами грошових коштів або їх еквівалентів, що, як очікується, будуть сплачені з метою погашення зобов'язання під час звичайної діяльності;
 - б) *поточну собівартість*. Активи відображаються за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б сплачена в разі придбання такого самого або еквівалентного активу на поточний момент. Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язання на поточний момент;
 - в) *вартість реалізації (погашення)*. Активи відображаються за сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яку можна було б отримати на поточний момент шляхом продажу активу під час звичайної реалізації. Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашення, тобто за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності;
 - г) *теперішню вартість*. Активи відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутніх чистих надходжень грошових коштів, що їх, як очікується, має генерувати стаття під час звичайної діяльності суб'єкта господарювання. Зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, які, як очікується, будуть необхідні для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
- 4.56 Основою оцінки, яку найчастіше приймають суб'єкти господарювання для складання фінансової звітності, є історична собівартість. Вона, як правило, комбінується з іншими основами оцінки. Наприклад, запаси, як правило, відображаються за найнижчою з двох оцінок – собівартістю або чистою вартістю реалізації; ринкові цінні папери можуть відображатися за ринковою вартістю, а пенсійні зобов'язання відображаються за їхньою теперішньою вартістю. Більше того, деякі суб'єкти господарювання використовують як основу поточну собівартість у відповідь на нездатність облікової моделі історичної собівартості відобразити вплив зміни цін на немонетарні активи.

Концепції капіталу і збереження капіталу

Концепції капіталу

- 4.57 Фінансова концепція капіталу прийнята більшістю суб'єктів господарювання при складанні фінансової звітності. Згідно з фінансовою концепцією капіталу, такого як інвестовані кошти або інвестована купівельна спроможність, капітал є синонімом чистих активів або власного капіталу суб'єкта господарювання. Згідно з фізичною концепцією капіталу, такого як виробнича потужність, капітал розглядається у вигляді продуктивності суб'єкта господарювання на основі, наприклад, одиниць випущеної за день продукції.
- 4.58 Вибір суб'єктом господарювання відповідної концепції капіталу має базуватися на потребах користувачів фінансової звітності. Отже, фінансова концепція капіталу має прийматися, якщо користувачі фінансової звітності передусім зацікавлені в збереженні номінального інвестованого капіталу або купівельної спроможності інвестованого капіталу. Але в разі домінуючої зацікавленості користувачів у виробничій потужності суб'єкта господарювання має застосовуватися фізична концепція капіталу. Обрана концепція визначає мету, яка має бути досягнута при визначенні прибутку, навіть якщо можуть виникати певні труднощі оцінки при застосуванні концепції.

Концепції збереження капіталу і визначення прибутку

- 4.59 Концепції капіталу, викладені в пункті 4.57, спричиняють такі концепції збереження капіталу:
- а) *збереження фінансового капіталу*. Згідно з цією концепцією прибуток заробляється, тільки якщо фінансова (або грошова) сума чистих активів на кінець періоду перевищує фінансову (або грошову) суму чистих активів на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам або внесків власників протягом цього періоду. Збереження фінансового капіталу може вимірюватися або в номінальних грошових одиницях, або в одиницях постійної купівельної спроможності;
 - б) *збереження фізичного капіталу*. Згідно з цією концепцією, прибуток заробляється, тільки якщо фізична виробнича потужність (або продуктивність) суб'єкта господарювання (або ресурси чи кошти, необхідні для досягнення такої потужності) на кінець періоду перевищує фізичну виробничу потужність на початок періоду після вилучення будь-яких виплат власникам та внесків власників протягом цього періоду.
- 4.60 Концепція збереження капіталу пов'язана з тим, як суб'єкт господарювання визначає капітал, який він прагне зберегти. Вона забезпечує зв'язок між концепціями капіталу і концепціями прибутку, оскільки дає відправну точку для оцінювання прибутку; вона є передумовою для розмежування прибутковості капіталу суб'єкта господарювання і повернення його капіталу; тільки надходження активів, що перевищують суми, необхідні для збереження капіталу, може вважатися прибутком і, відповідно, прибутковістю капіталу. Таким чином, прибуток є залишковою сумою після вирахування витрат (що включає коригування збереження капіталу в разі необхідності) з доходу. Якщо витрати перевищують дохід, залишкова сума є збитком.
- 4.61 Концепція збереження фізичного капіталу вимагає прийняття основи оцінки за поточною собівартістю. Проте концепція збереження фінансового капіталу не вимагає застосування певної основи оцінки. Вибір основи за цією концепцією залежить від типу фінансового капіталу, який суб'єкт господарювання прагне зберегти.
- 4.62 Принципова різниця між двома концепціями збереження капіталу полягає в трактуванні впливу змін у ціні активів та зобов'язань суб'єкта господарювання. Загалом, суб'єкт господарювання зберігає свій капітал, якщо на кінець періоду він мав стільки ж капіталу, як і на початок періоду. Будь-яка сума, що перевищує суму, необхідну для збереження капіталу на початок періоду, є прибутком.
- 4.63 Згідно з концепцією збереження фінансового капіталу, за якою капітал визначається в номінальних грошових одиницях, прибуток відображає зростання номінального грошового капіталу за певний період. Отже, збільшення ціни активів, утриманих протягом періоду, яке, як правило, називають прибутком від утримання, концептуально є прибутком. Але він може не визнаватися як такий, доки активи не будуть реалізовані в результаті операції обміну. Якщо концепція збереження фінансового капіталу визначається в одиницях постійної купівельної спроможності, то прибуток відображає збільшення інвестованої купівельної спроможності за певний період. Таким чином, тільки та частина зростання ціни активів, котра перевищує загальний рівень цін, вважається прибутком. Решта збільшення вважається коригуванням збереження капіталу, а значить частиною власного капіталу.
- 4.64 Згідно з концепцією збереження фізичного капіталу, за якою капітал визначається у фізичній виробничій потужності, прибуток відображає зростання капіталу за певний період. Усі зміни ціни, які впливають на активи та зобов'язання суб'єкта господарювання, розглядаються як зміни в оцінці фізичної виробничої потужності суб'єкта господарювання; отже, вони вважаються коригуванням збереження капіталу, що є частиною власного капіталу, а не прибутком.
- 4.65 Вибір основи оцінки та концепції збереження капіталу визначить певну облікову модель, що використовується при складанні фінансової звітності. Різні облікові моделі демонструють різні ступені доречності та достовірності, і, як і в інших галузях, управлінський персонал має прагнути збалансованості між доречністю та достовірністю. Ця Концептуальна основа застосовується для ряду облікових моделей і містить керівні положення зі складання та подання фінансової звітності, підготовленої згідно з обраною моделлю. Нині КМСБО не має наміру визначити певну модель, за винятком особливих обставин для суб'єктів господарювання, що звітують у грошовій одиниці країни з гіперінфляційною економікою. Проте цей намір переглядатиметься у світлі світових подій.